

Stavby Biskupství královéhradeckého při rezidenci v Chrasti

stavebník: Jan Adam hrabě Vratislav z Mitrovic

V roce 1664 byla založena královéhradecká diecéze, avšak v sídelním městě chyběla biskupská rezidence. První hradečtí biskupové proto až do roku 1710 sídlili zejména na zámku v Chrasti. Ten upravovali a rozšiřovali, nejspíš za účasti Santiniho, kterému jsou s vyšší mírou jistoty připisovány zejména podoba závěru kostela Nejsvětější Trojice a úpravy kostela sv. Martina v Chrašicích.

Chrast, děkanský kostel Nejsvětější Trojice, závěr kostela

Kostel Nejsvětější Trojice byl postaven v letech 1710–1717 na místě staršího, požárem poničeného kostela. Santiniho podíl se předpokládá především v návrhu úpravy závěru kostela, který je mírně zvlněný dovnitř prohnutými stěnami a navozuje dojem gotického katedrálního závěru.

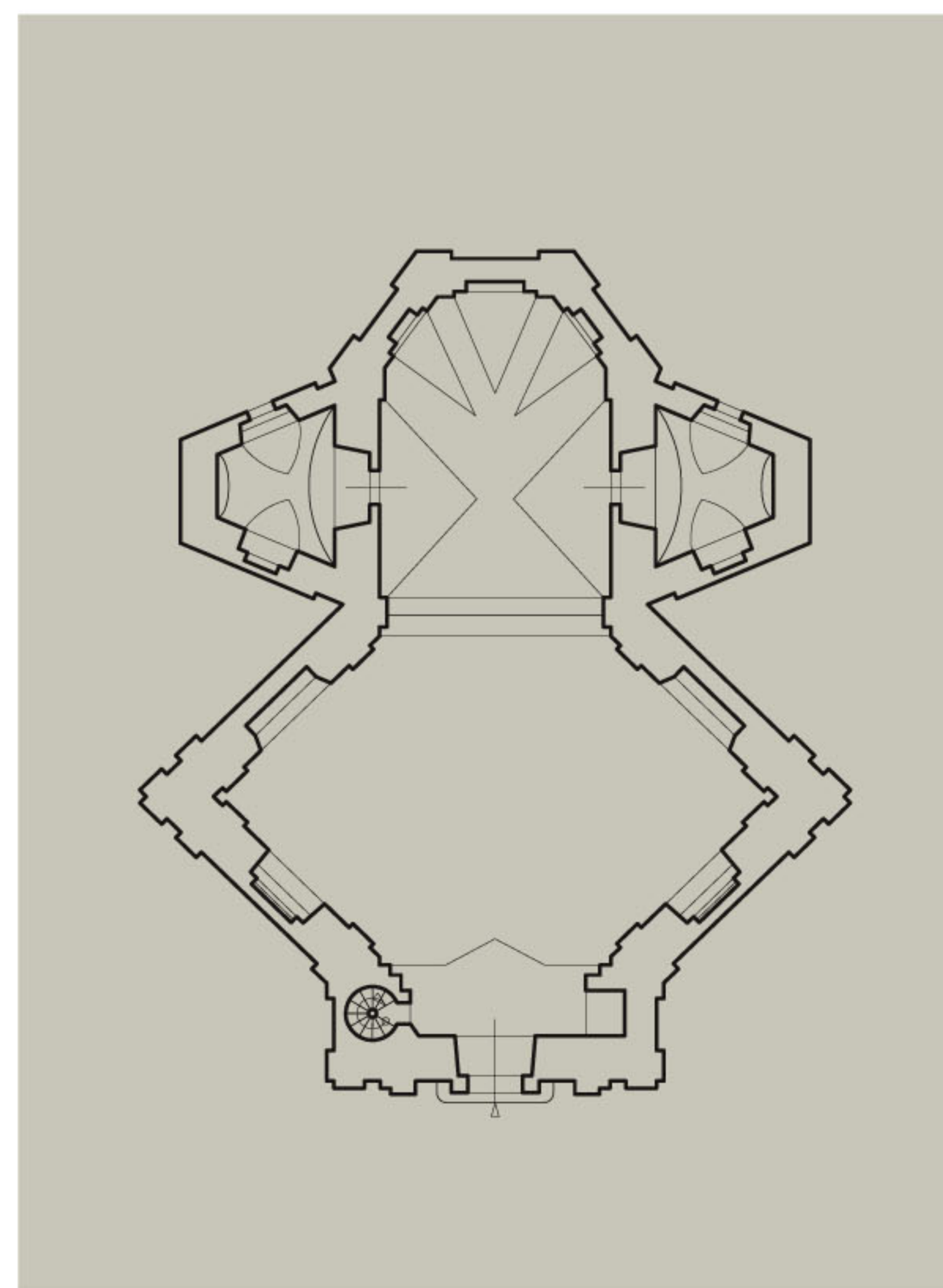

Pohled na Chrast s bývalou biskupskou rezidencí v popředí. Přesný podíl předpokládané Santiniho účasti na adaptacích rezidenčního zámku zatím není zcela zřejmý.

Chrašice, hřbitovní kostel sv. Martina, přestavba a dostavba

Kostel sv. Martina nechal biskup Vratislav z Mitrovic přestavět před rokem 1720. Ke staršímu závěru byly přistavěny dva lichoběžníkové přístavky a zejména loď na čtvercovém půdorysu, ovšem pootočená o 45° a doplněná o obdélné vstupní průčelí. Bohatou skladbu hmot a působivý půdorys Santini vyvážil jednoduchými fasádami a dílo korunoval vysokou stanovou střechou, možnou citací z gotického stavitelství.

Chrašice, kostel sv. Martina, půdorys. Je na něm vidět Santiniho charakteristický přístup ke skládání hmot stavby. Čtvercová loď je pootočená o 45° a svým pomyslným nárožím se do závěru kostela zabojuje. Stavba tak jednoduchým způsobem získává na osobitosti. Obdobně Santini přistoupil k uspořádání hmot u zámku Karlova Koruna v Chlumci nad Cidlinou nebo u kostela sv. Máří Magdaleny v Deštném v Orlických horách.

